

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **D. Z.**, zast. JUDr. Karlou Návědlovou, advokátkou se sídlem Bílovec, Wolkerova 1140/2, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem Ostrava, 28. října 117, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 4. 2006, čj. MSK 62629/2006, sp. zn. 36180/2005/SOC/VaR, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 3. 2010, č. j. 38 Cad 15/2008 - 172,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 27. 10. 2005, čj. SOC/39453-05/8696-05/Hru, odňal Městský úřad Bílovec, odbor sociálních věcí, žalobkyni opakovanou dávku sociální péče – příspěvek při péči o osobu blízkou nebo jinou osobu ve výši 3776 Kč s účinností od 1. 10. 2005 s odůvodněním, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) v Novém Jičíně ze dne 10. 10. 2005 není vnučka žalobkyně, A. B., nadále dlouhodobě zdravotně postiženým dítětem vyžadujícím mimořádnou péči [§ 1 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění (dále jen „vyhláška“)]. Jde o zdravotní postižení uvedené v příloze č. 1 k vyhlášce, nezletilá však nesplňuje podmínku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ve smyslu § 1 odst. 1 vyhlášky.

Odvolání podané proti tomuto rozhodnutí žalovaný zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil (rozhodnutí ze dne 5. 4. 2006, čj. MSK 62629/2006, sp. zn. 36180/2005/SOC/VaR). Žalovaný nechal ve věci vypracovat posudek Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“) v Ostravě. Podle tohoto posudku ze dne 3. 2. 2006 není A. B. dlouhodobě zdravotně postižené dítě vyžadující mimořádnou péči ve smyslu § 1 vyhlášky. Zdravotní stav posuzované neodpovídá zdravotnímu postižení uvedenému v příloze č. 1 k vyhlášce. Při vypracování posudku vycházela komise ze zdravotnické dokumentace praktického lékaře MUDr. J. a MUDr. V. a z úplné spisové dokumentace. Bylo zjištěno průduškové astma

perzistující lehké až středně těžké. Spirometrická vyšetření prokazují vcelku normální plicní funkce. Zjištěn atopický ekzém, recidivující respirační infekty. Z dokumentace nebyla prokázána těžká forma průduškového astmatu ani časté a závažné záchvaty dušnosti, nejedná se o vleklou dechovou nedostatečnost. Stav neodpovídá zdravotním postižením uvedeným v příloze č. 1 k vyhlášce vyžadujícím mimořádnou péči. Je nutná zvýšená péče, nikoliv mimořádná. Podle tohoto posudku je kladný posudek lékaře OSSZ z roku 2003 nutno považovat za posudkový omyl, neboť ani v té době se dle dokumentace nejednalo o těžkou formu průduškového astmatu.

V souvislosti se seznámením s podklady pro rozhodnutí předložila matka nezletilé A. nové lékařské zprávy. Žalovaný proto vrátil posudek ze dne 3. 2. 2006 posudkové komisi k objektivizaci zdravotního stavu a k doplnění posudku. V doplnění posudku ze dne 30. 3. 2006 PK MPSV uvedla, že předložené dokumenty nic nemění na jejím výsledném posouzení, o těžkou formu průduškového astmatu se podle ní ani nadále nejedná. PK MPSV setrvala na svém posouzení ze dne 3. 2. 2006.

Na základě provedeného dokazování dospěl žalovaný k závěru, že prvoinstanční správní orgán správně odejmul žalobkyni ode dne 1. 10. 2005 příspěvek při péči pro nezl. A. B., neboť její zdravotní stav od uvedeného data neodpovídá podmínkám stanoveným zákonem.

Proti rozhodnutí žalovaného brojila žalobkyně žalobou ke Krajskému soudu v Ostravě. Tento nechal vypracovat posudek MUDr. I. K., CSc., znalkyni z oboru zdravotnictví – alergologie a klinická imunologie. Podle posudku MUDr. K. trpěla nezletilá A. perzistujícím bronchiálním astmatem tíže středně těžké. Při nasazené léčbě inhalačními kortikosteroidy měla nemocná normální spirometrické vyšetření plic. Odbornou lékařkou je uvedeno, že vysazení inhalační léčby by pacientku vystavilo těžkým astmatickým potížím, lze dovozovat, že i ke zhoršení ventilačních funkcí. Ke dni 5. 4. 2006 lze podle tohoto posudku konstatovat, že vývoj bronchiálního astmatu byl jednoznačně v progresi. Astmatické symptomy značí, že astma není pod kontrolou (je nestabilní, nekompensované). Léčba již téměř odpovídá astmatu tíže středně těžkého až těžkého. Podle MUDr. K. vyžaduje dětský astmatik v této fázi soustavnou individuální péči s dohledem nad pravidelnou inhalací léků, ošetřování v době respiračních infekcí, s vhodnou dechovou rehabilitací a potřebou zvýšeného dohledu, neboť hrozí rozvoj akutní exacerbace bronchiálního astmatu. Dětský astmatik je limitován také ve fyzické zátěži, neboť fyzická námaha u něj působí jako spouštěč možného astmatického záchvatu. Ke zhoršení zdravotního stavu dochází postupně od září 2005. Je možná souvislost s nástupem do 1. třídy ZŠ a častějším kontaktem s respiračními infekty v kolektivu. Od 4. 11. 2003 ke dni 5. 4. 2006 dochází ke zhoršení zdravotního stavu; léčebná reakce na stav nemocné při kontrole 16. 5. 2006 odpovídá u sedmiletého dítěte až astmatu těžkému.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu dospěl krajský soud k závěru o důvodnosti podané žaloby. Znalkyně MUDr. K. posoudila zdravotní stav nezletilé odlišně od OSSZ i PK MPSV. Z provedeného dokazování tak podle krajského soudu vyplynulo, že žalovaný rozhodoval ve věci na základě neúplně zjištěného skutkového stavu. Jestliže při posuzování zdravotního stavu nezletilé vznikl zásadní rozpor mezi posouzením lékařem OSSZ a PK MPSV na jedné straně a znaleckým posudkem MUDr. K. na straně druhé, tedy rozpor v otázce, pro kterou je třeba odborných znalostí z oboru zdravotnictví a jejíž zodpovězení je nezbytné ke zjištění objektivního stavu věci, je třeba aby byl tento rozpor odstraněn znalcem či znaleckým ústavem, který objasní objektivní stav věci tak, aby bylo najisto postaveno, zda nezletilá splňovala či nespĺňovala ke dni vydání napadeného rozhodnutí podmínku dlouhodobě těžce zdravotně postiženého dítěte vyžadujícího mimořádnou péči ve smyslu § 1 odst. 1 vyhlášky. Krajský soud v Ostravě proto rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně jej zavázal ve věci znovu rozhodnout, před vydáním rozhodnutí provést úplné dokazování a nepominout posudek znalkyně MUDr. K.

Rozsudek krajského soudu zrušil ke kasační stížnosti žalovaného Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 18. 6. 2008, č. j. 3 Ads 37/2008-90, a věc vrátil Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení. Krajským soudem spatřovaný rozpor mezi jednotlivými důkazními prostředky vznikl teprve v řízení před krajským soudem; jak podle posudku OSSZ, tak i podle posudku PK MPSV nebyla nezletilá A. dlouhodobě těžce zdravotně postiženým dítětem vyžadujícím mimořádnou péči ve smyslu vyhlášky. Všechna posudková hodnocení obsažená v podkladech, která si stěžovatel pro své rozhodnutí v souladu se zákonem obstaral, byla tedy ve svých závěrech jednotná a jednoznačná. Pokud byl krajský soud toho názoru, že závěry posudku MUDr. K. kolidují se skutkovými závěry posudků PK MPSV, bylo na místě nechat zjištění vyplývající z posudku MUDr. K. zhodnotit opět posudkovou komisí nebo znalcem či ústavem, který je oprávněn vyjadřovat se vedle otázek skutkových rovněž k otázkám právním. Následně pak bylo třeba posoudit veškeré důkazy opatřené v řízení před správním orgánem, jakož i v řízení před soudem jednotlivě i v jejich souhrnu, učinit závěr o tom, zda byly k datu napadeného rozhodnutí podmínky nároku na dávku splněny či nikoli, a podle okolností pak buď žalobu zamítnout, nebo rozhodnutí stěžovatele zrušit a zavázat jej vlastním (opačným) právním názorem.

Poté co doplnil dokazování posudkem Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (dále jen „LF UP Olomouc“) a výsledkem jednoho z autorů tohoto posudku, prof. MUDr. F. K., Ph.D., dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná. Posudek LF UP Olomouc potvrdil posudek OSSZ Nový Jičín, jakož i posudek PK MPSV Ostrava. Rovněž podle tohoto posudku nebyla nezl. A. B. ke dni vydání napadeného rozhodnutí dítětem vyžadujícím mimořádnou péči. Závěr znalkyně MUDr. I. K., CSc. uvedený v posudku ze dne 24. 10. 2007 se liší v hodnocení zdravotního stavu posuzované od výše uvedených posudků, zůstal však ojedinelý. Z toho důvodu již soud neprováděl další dokazování. Jelikož nezl. A. nebyla ke dni 5. 4. 2006 dítětem těžce zdravotně postiženým vyžadujícím mimořádnou zdravotní péči, příspěvek na péči o osobu blízkou žalobkyni nenáležel.

Rozsudek krajského soudu napadla kasační stížností tentokrát žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“). Proti posudku LF UP Olomouc uplatnila v průběhu řízení před krajským soudem výhrady, které řádně specifikovala ve svém přípisu ze dne 11. 8. 2009. Zde rovněž žádala, aby proběhl výslech alergoložky MUDr. K. v konfrontaci se znalci MUDr. K. a MUDr. L. Tyto návrhy soud odmítl, aniž by své rozhodnutí řádně odůvodnil. Přitom bylo podle stěžovatelky nepochybně zjištěno, že ve věci vypracované posudky jsou ve vzájemném rozporu a tento je nutné odstranit. Pokud soud nevyhověl stěžovatelčinu návrhu, měl nechat vypracovat třetí znalecký posudek, který by jednoznačně prokázal, zda nezl. A. B. trpí takovým onemocněním, které zakládá nárok na dávku. Stěžovatelka je toho názoru, že otázka zjišťování skutkového stavu byla posouzena nesprávně pro rozpor mezi důkazy a toto nesprávné posouzení vedlo k vadnému rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě. Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil přípisem ze dne 23. 6. 2010. Krajský soud doplnil dokazování posudkem LF UP Olomouc, ze kterého jednoznačně vyplynulo, že nárok na předmětnou dávku nevznikl. V rámci výslechu svědka, který byl žalobkyní navržen, byl vyslechnut prof. MUDr. K., Ph.D., který se vyjádřil k výhradám žalobkyně a setrval na závěrech uvedených v posudku, k čemuž podal náležité odůvodnění. Již provedení prvního znaleckého posudku v rámci soudního řízení považuje žalovaný za nadbytečné, rozpor, který tímto vznikl, byl však následně odstraněn. Provedené dokazování považuje žalovaný za dostatečné a návrh na jeho doplnění proto za neopodstatněný. Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu uplatněných stížních bodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že rozsudek je napadán z důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb.,

soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), konkrétně pro jinou vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Vytýkanou vadu však Nejvyšší správní soud v projednávané věci neshledal.

Krajský soud respektoval závazný právní názor vyjádřený ve zrušovacím rozsudku zdejšího soudu, nechal ve věci vypracovat posudek Lékařskou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci a následně vyslechl prostřednictvím dožádaného soudu jednoho z autorů tohoto posudku k výhradám, které vůči němu vznesla stěžovatelka v průběhu řízení. Posudek LF UP Olomouc potvrdil závěry posudku PK MPSV Ostrava ze dne 3. 2. 2006. Ze zdravotní dokumentace posuzované podle autorů posudku vyplynulo, že u posuzované nedošlo k významnému snížení plicních funkcí. Tyto jsou hodnoceny jako normální; nedošlo k jejich snížení jako projevu zhoršení stavu, resp. rozvoje přestavby bronchiální stěny, tj. následku již nezvratného. U dítěte jde o chronické onemocnění, které omezuje jeho aktivity, zájmy i aktivity rodiny a zvyšuje finanční nároky na léčbu i komplexní péči, moderní léčba však umožňuje zvládnout tuto péči v domácích podmínkách většinou již bez nutnosti inhalace. Nároky rodiny lze tak hodnotit jako zvýšené, ale nikoli mimořádné, neboť dítě bylo v období školní zralosti schopné vlastní široké spolupráce s rodinou.

Posudek LF UP Olomouc lze hodnotit jako úplný co do skutkových zjištění, jakož i přesvědčivý, pokud jde o jeho posudkové závěry. Je tak na místě uzavřít, že rozpory ohledně posouzení zdravotního stavu nezl. A. vzniklé v průběhu řízení před krajským soudem byly předložením tohoto posudku uspokojivě odstraněny. V projednávané věci bylo vypracováno celkem pět posudků zdravotního stavu stěžovatelčiny vnučky, z toho čtyři se ve svých posudkových závěrech shodují. Rovněž Nejvyšší správní soud je proto toho názoru, že jakékoli další dokazování v podobě vypracovávání revizních znaleckých posudků, jak navrhuje stěžovatelka, by bylo v daném případě zcela nadbytečné.

Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že rozsudek Krajského soudu v Ostravě netrpí vadou podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. srpna 2010

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu